

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 14 Ağustos 2025

Sayı : 13413

34440

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

*Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak
yanıtlanmasını arz ederim*

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Cumhuriyet Savcısı Mehmet ÇAĞLAYAN'a, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek HSK 2. Dairesi tarafından "yer değiştirme cezası" verilmiş ve görev yeri Muğla Fethiye Adliyesi'nden Giresun'a atanmıştır. Savcı ÇAĞLAYAN'ın paylaşımlarında; ihraç edilen teğmenlere verilen cezaların hukuka aykırılığı, Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanması gerektiği, Milletvekili Can ATALAY'ın serbest bırakılması gerektiği, yargı bağımsızlığının korunmasının şart olduğu ile "Adaleti olmayan devletin büyük bir çeteden farkı yoktur" ve "Gücü olmayan adalet aciz; adaleti olmayan güç ise zalimdir" gibi özlü sözlerin yer aldığı belirtilmiştir. Savcı ÇAĞLAYAN, bu cezanın ifade özgürlüğüne ve Anayasa'ya aykırı olduğunu, HSK tarafından verilen kararın Anayasa'ya, uluslararası yargı kararlarına ve evrensel hukuk ilkelerine aykırı olduğunu vurgulamış, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Anayasa Mahkemesi'nin ilgili kararlarını örnek göstermiştir. Ayrıca, "Bir hâkimin adalet sistemine dair fikir beyan etmesi hakkı değil, sorumluluğudur" ibaresine ve Bangalore Yargı Etiği İlkeleri'ne atıfta bulunarak, hâkim ve savcıların ifade özgürlüğünden bütünüyle feragat etmiş sayılamayacağını ve yargı bağımsızlığını geliştirmek ve korumakla yükümlü olduklarını savunmuştur.

Bu bağlamda;

1- Cumhuriyet Savcısı Mehmet ÇAĞLAYAN'a verilen yer değiştirme cezasının dayanağı olan HSK kararında, tam olarak hangi sosyal medya paylaşımları suç unsuru olarak değerlendirilmiş ve bu değerlendirmenin Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğü ilkesi ile nasıl bağdaştığı açıklanabilir mi?

2- Savcı ÇAĞLAYAN'ın paylaştığı "Adaleti olmayan devletin büyük bir çeteden farkı yoktur" ve "Gücü olmayan adalet aciz; adaleti olmayan güç ise zalimdir" gibi yüzyıllar öncesine ait ve adliye duvarlarında dahi yer alan hukuk özlü sözlerinin, bir yargı mensubuna ceza verilmesine gerekçe gösterilmesi, evrensel hukuk devleti ilkeleri ve yargı bağımsızlığı açısından nasıl yorumlanmaktadır? Bu durumun, yargı mensuplarının moral ve motivasyonu üzerindeki olası etkileri nelerdir?

3- Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında vurgulanan yargı mensuplarının ifade özgürlüğünün sınırları ve bu özgürlüğün yargı bağımsızlığının bir unsuru olarak kabul edilmesi hususu göz önünde bulundurulduğunda, Savcı ÇAĞLAYAN hakkındaki bu kararın ulusal ve uluslararası insan hakları beyannameleri ve sözleşmeleriyle uyumu hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir? Bakanlığınız bu konuda herhangi bir hukuki değerlendirme yapmış mıdır?

4- Bir hâkim veya savcının, adaletin tesisi, yargı bağımsızlığının korunması ve hukukun üstünlüğünün sağlanması konularında fikir beyan etmesinin, Mehmet ÇAĞLAYAN'ın da ifade ettiği gibi, bir "hak değil, sorumluluk" olduğu düşüncesi Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir? Bu tür paylaşımların yargı sistemine katkısı veya zararı olduğuna dair Bakanlığınızın bir analizi mevcut mudur?

5- HSK tarafından verilen bu tür yer değiştirme cezalarının, yargı mensupları üzerinde otosansüre yol açarak yargı bağımsızlığına ve dolayısıyla adil yargılanma hakkına olumsuz bir etkisi olabileceği yönündeki endişeleri gidermeye yönelik Bakanlığınızın herhangi bir planı veya girişimi var mıdır? Bu kararların yargı sistemindeki güvenilirliği nasıl etkilediği konusunda bir değerlendirme yapılmış mıdır?

6- Türkiye'de yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi ve yargı mensuplarının ifade özgürlüğünün güvence altına alınması adına, Bangalore Yargı Etiği İlkeleri ve diğer uluslararası standartlar ışığında Bakanlığınızca atılması planlanan adımlar nelerdir? Özellikle Avrupa Konseyi'nin yargı bağımsızlığına ilişkin tavsiye kararları bu süreçte dikkate alınmakta mıdır?

7- Adalet Bakanlığı olarak, yargı mensuplarının sosyal medya kullanımına ilişkin net ve şeffaf bir rehber veya etik ilkeler belirlenmesi hususunda bir çalışmanız mevcut mudur? Bu rehberin, hem ifade özgürlüğünü koruyacak hem de yargı etiğine uygunluğu sağlayacak dengeli bir yapıda olması nasıl temin edilecektir?

8- Yargı mensuplarının tayin ve terfilerinde, objektif kriterlerin ve liyakatin tam olarak uygulanması, siyasi veya idari baskılardan arındırılması için Bakanlığınızca hangi ek tedbirler

alınmaktadır? Mehmet ÇAĞLAYAN örneğinde olduğu gibi yer değiştirmelerin, yargı mensuplarının mesleki motivasyonunu ve bağımsız karar verme yetilerini olumsuz etkilememesi için neler yapılmaktadır?

9- HSK kararlarının hukuki denetimi ve şeffaflığı konusunda, yargı mensuplarının itiraz süreçleri yeterince güvence altında mıdır? ÇAĞLAYAN'ın itirazına ilişkin sürecin şeffaflığı ve adil bir şekilde yürütüleceği konusunda kamuoyuna açıklama yapılacak mıdır ?

10- Adalet Bakanlığı olarak, yargı süreçlerindeki olası hataların veya hukuka aykırılıkların önüne geçmek, özellikle Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmasını sağlamak ve insan hakları ihlallerini önlemek amacıyla hangi adalet reformu adımlarını atmayı planlamaktasınız?

11- Yargı kararlarının kamu vicdanında tartışılmasına neden olan durumlarda, Bakanlığınızın hukukun üstünlüğünü ve adaleti tesis etme konusundaki rolü ve sorumluluğu nedir? Bu tür davaların yeniden değerlendirilmesi veya hukuki hataların giderilmesi için yeni bir mekanizma oluşturulması planlanmakta mıdır ?

12- Adalet Bakanı olarak, bu tür olayların tekrarlanmaması ve Türkiye'de yargı bağımsızlığının uluslararası standartlara ulaşması için kişisel olarak hangi adımları atmayı taahhüt edersiniz? Bu konuda kamuoyunun beklentilerine ilişkin bir değerlendirmeniz var mıdır?